

Záznam

ze zasedání mimořádné Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR, které se konalo dne 16. února 2009 na Úřadu vlády ČR

Přítomni: dle prezenční listiny

Program:

- 1. Řešení současného stavu ekonomiky České republiky**
- 2. Různé**

Předkládané materiály:

- Návrh „Národního protikrizového plánu vlády“
- Stanovisko ministerstva financí k návrhům Rady hospodářské a sociální dohody na opatření k překonání krizového stavu
- Záznam z jednání Pracovního týmu RHSD ČR pro hospodářskou politiku

Přílohy:

- Prezenční listina
- Závěry z jednání zástupců ČMKOS, Svazu průmyslu a dopravy ČR a Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů (Praha, 11. února 2009)
- SOCR ČR – dopis předsedovi vlády s přílohou

Průběh jednání

K bodu 1.:

Jednání zahájil a řídil předseda vlády ČR a předseda RHSD ČR Ing. Mirek Topolánek (dále předsedající). Přivítal přítomné a poděkoval za účast. Připomněl, že ještě včera zástupci vlády jednali s experty o navrhovaných protikrizových opatřeních. Odmítl, že by vláda v přípravě těchto opatření zaspala. Opatření jsou hluboká, vyrovnaná, cílená a nejsou populistická. Je třeba si uvědomit, že řada opatření je již realizována od minulého roku. Opakovaně zdůraznil, že v žádném případě se nebudou snižovat sociální standardy. Připravená opatření jsou zaměřena na udržení co nejvyšší zaměstnanosti, podporu exportu a na podporu veřejných zakázek.

Dále se zmínil o současné roli centrální banky a o svých jednáních s jejími představiteli a snaze státu garantovat provozní financování tam, kde jsou již sjednané, či rozpracované zakázky. Je třeba pracovat na zmírnění důsledků krize. Mezi připravovanými opatřeními vyzvedl připravovanou změnu insolventního zákona.

Ve svém vystoupení komentoval předložený materiál ministr financí Ing. Miroslav Kalousek. Sdělil, že materiál obsahuje výčet opatření již přijatých a opatření chystaných. Mezi přijatá opatření patří, mimo jiné, posílení programu rozvoje venkova, podpora vědy a výzkumu a posílení úvěrování. K opatřením navrhovaným, kde prioritou je podpora zaměstnanosti, pak patří novela insolventního zákona, sleva na pojistném, zrychlené odpisy, zrychlené vrácení DPH při elektronickém podání, podpora programů s multiplikačním efektem (zateplování, panel), zlepšení dopravní obslužnosti a s tím související rozvoj dopravní infrastruktury. Jako jedno z nejsilnějších opatření je garance úvěrování státem až do 80% výše úvěru malých a středních podniků. Je zde možnost úvěru až do 90 mil. Kč. Připomněl, že tato opatření budou mít dopady do veřejných rozpočtů ve výši více než 70 mld. Kč.

Toto úvodní slovo k materiálu dále doplnili ještě předsedající a místopředseda vlády ČR a místopředseda RHSD ČR RNDr. Petr Nečas. Připomněli, že dlouhodobým cílem je dodržení maastrichtských kritérií. Tento rok se to nepodaří, ale lze to pokládat pouze za jednorázový výkyv. Jako nutné se jeví sladění protikrizových kroků v rámci celé EU. Dále připomněli komplexní opatření při insolinci, odklad plateb soc. zabezpečení, ochranu zaměstnanců při platební neschopnosti, dočasné slevy na sociálním pojištění. Opatření umožní udržet 50 – 70 tis. pracovních míst. Je třeba využít možnosti ke zvyšování kvalifikací. Proto se připravují nové výzvy k čerpání prostředků evropských fondů, aby bylo možno udržet co nejvyšší zaměstnanost. V této souvislosti vyzvali stranu odborů k úzké spolupráci při výběru vhodných podniků. Všechna tato opatření nebudou mít vliv na valorizaci důchodů i když důchodový systém se letos dostane do propadu.

Na předchozí vystoupení reagoval předseda ČMKOS Milan Štěch. Připomněl dohodu z minulé mimořádné Plenární schůze RHSD ČR, kde bylo rozhodnuto o svolání mimořádného Předsednictva RHSD ČR a o projednání podkladových materiálů v pracovních orgánech RHSD ČR. Předsednictvo se sešlo, ale v pracovních orgánech materiál projednán nebyl a účastníci jednání ho dostali dnes na stůl. Doporučil materiál prostudovat a vrátit se k jeho projednání ve čtvrtek. Zmínil se o skutečnosti, že podkladová čísla, která má ČMKOS k dispozici se liší od čísel předložených. Zdůraznil, že situace je daleko horší než se prezentuje. Dodal, že s některými opatřeními budou souhlasit, ale postrádají podporu nových zakázek. Chybí opatření na ochranu zaměstnanců, sociální síť je příliš řídká. Celkově materiál nepodporí, neboť ho považuje za příliš vzdálený představám ČMKOS.

Krátce reagoval předsedající s tím, že žádné sociální výdobytky nejsou omezeny, naopak se sociální jistota zvyšuje.

Dále vystoupil viceprezident SP ČR Jaroslav Hanák. Uvedl, že krize je hluboká a situace je velmi vážná i když to podniky těžko přiznávají. Nečeká zázraky, ví, že si zaměstnavatelé budou muset poradit hlavně sami. Pro ně je naprosto prioritní financování a zde očekávají od vlády tlak na bankovní sektor. Dále se zaměřil na veřejné zakázky, kde je třeba situaci zjednodušit a hlavně zrychlit. Zmínil se o chybějícím „šrotovném“, o potřebě legislativních kroků v dopravní obslužnosti, liniových stavebách, kofinancování a o potřebě snížit ceny energií. Hlavně však zdůraznil, že navržená opatření je třeba přijmout velmi rychle. I on podrobil kritice skutečnost, že materiál byl předložen až dnes na stůl.

Reagoval předsedající a ministr financí Ing. Miroslav Kalousek. Vysvětlili s jakými představami a limity vláda pracuje a jaké vůbec má možnosti některé záležitosti ovlivňovat (bankovníctví, ceny energií). V každém případě všechna opatření mají sociální podtext a mandatorní výdaje se nebudou krátit.

Za ČMKOS vystoupil předseda OS Kovo Josef Středula. V úvodu sdělil, že postrádá hlubší komunikaci mezi sociálními partnery. Uvedl, že je připraveno propouštění stovek zaměstnanců. Řada podniků pro udržení zaměstnanců používá kroky, až na hraně zákona. Je třeba řešit insolinci a konkurzy. Zapojit sociální partnery. Připomněl využití fondu globalizace. Doporučil přijmout zákon proti lichvě. Naopak doporučil vládě neprojednávat změny Zákoníku práce a opt out s ohledem na to, že to nebylo projednáno v orgánech tripartity.

Na vystoupení reagoval předsedající s tím, že se domnívá, že zde sedí partneři z nichž nikdo tuto krizi nezavinil a s kterými nechce bojovat, ale hledat řešení a spolupracovat. Požádal o pomoc při prosazení navrhovaných opatření.

Za SP ČR vystoupil viceprezident Ing. Martin Jahn. Sdělil, že ještě včera se dostala do materiálu řada užitečných námětů. S ohledem na to, že v ČR je velmi silný autoprůmysl, doporučil zavedení „šrotovného“ i s ohledem na řadu subdodavatelů. Upozornil na rozdané závěry z jednání sociálních partnerů.

Dále vystoupili předseda KZPS Jan Wiesner, Ing. Břetislav Ošťádal, Ing. Jaromír Schubert a Ing. Miroslav Jirovský. Zmínili se o tom, že je potřebná hlavně rychlost přijímaných opatření, je třeba znovu zvážit, v rámci celé EU, „šrotovné“, jednat s bankami o zárukách úvěrů, řešit problémy malých a středních podniků, řešit ceny energií, ale i výše záloh, které ČEZ požaduje, včetně dob splatnosti. V této souvislosti byly zmíněny i bankovní poplatky a jejich výše, a nutnost snížit administrativní zátěž (např. zrušit deník pracovních

cest). Bylo připomenuto i vystoupení z prosincové a minulé mimořádné Plenární schůze RHSD ČR k spolufinancování operačních programů pro podnikatele, kde podrobnosti jsou uvedeny v návrhu opatření předaném ministru financí a ministru průmyslu a obchodu. Zmíněny byly i problémy s omezeným výkupem mléka a postavením zemědělské výroby vůči některým zemím EU.

Na některé náměty reagoval předsedající s tím, že sice přednesené problémy vnímá, ale ne všechny se přímo dotýkají současné krizové situace. Uvedl, že vláda neurčuje ceny energií, ale pokusí se působit tak, aby se ceny snížili. Připomněl, že dokument považuje za živý a předpokládá, že se s ním bude i nadále pracovat. K „šrotovnému“ sdělil, že pokud problém bude řešen celoevropsky, bude se k němu i ČR vracet.

Dále vystoupil předseda OS Stavba Stanislav Antoniv. Sdělil, že vítá navržená opatření, která budou podporovat zaměstnanost, proexportní opatření i podporu veřejným stavbám. Postrádá však důsledný sociální dialog. Připomněl případ Slovenska. Pokud by došlo k tripartitní shodě, materiál by se snadněji prosazoval v PSP ČR. Vyslovil požadavek projednat změny Zákoníku práce a důchodové reformy (opt out) v RHSD ČR.

V reakci vystoupili předsedající, místopředseda vlády a RHSD ČR RNDr. Petr Nečas a ministr financí Ing. Miroslav Kalousek. Připomněli, že I. etapa důchodové reformy měla být přijata již před 5-ti lety a dnes by nebyly takové problémy – propad důchodového systému. Opt out se ve vládě pouze diskutuje. K změnám Zákoníku práce je ustavena tripartitní skupina, kde je vše diskutováno. Pokud jde o roli odborů, vychází se z rozhodnutí Ústavního soudu. K možnostem čerpání globalizačního fondu bylo sděleno, že se zkoumají podmínky. Zatím stávajícím podmínkám nikdo nevyhovuje. Sociální partneři byli vyzváni, aby předložili své návrhy. Zatím jsou připraveny tři novely zákonů, ostatní jsou exekutivní opatření.

Za zaměstnavatelskou stranu ještě vystoupili viceprezident SP ČR Ing. Jaroslav Hanák a místopředseda KZPS Ing. Pavel Dušek. Znovu zdůraznili potřebu rychlé opatření schválit a realizovat. Uvítali možnost do dokumentu ještě vstupovat.

Předsedající doporučil dokument studovat a projednávat v pracovních orgánech RHSD ČR. Zde je možno také uplatňovat další náměty.

Předseda ČMKOS Milan Štěch připomněl, že nevybrané prostředky na sociálním a zdravotním pojištění budou chybět v rozpočtu a vláda si je bude muset někde půjčit. Upozornil na trvalý problém s výběrem pojištění u OSVČ. K vlastnímu materiálu sdělil, že u řady opatření není ve sporu a ČMKOS je ochotno je podpořit, o řadě opatření je ČMKOS ochotno diskutovat, ale jako celek zatím materiál nepodpoří. Nabídl další jednání, která by mohla vést k dohodě, aby bylo možno materiál v PSP ČR podpořit.

Na závěr vystoupil předsedající a požádal sociální partnery o podporu při prosazování uvedených třech legislativních změn. Vyzval k prostudování předloženého dokumentu a k jeho projednávání v pracovních orgánech RHSD ČR. Znovu připomněl, že se jedná o živý dokument, stále otevřený novým návrhům, které pomohou řešit krizovou situaci.

Zpracoval: Sekretariát RHSD ČR

RNDr. Petr Nečas
místopředseda vlády ČR
a místopředseda RHSD ČR